

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่บ่งชี้ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อคัดสรรกำหนดไว้ใน โมเดลความสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.00 และค่า สัมประสิทธิ์การกระจายน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 เปอร์เซ็นต์ 2) เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล ปัจจัยที่บ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้เกณฑ์ (1) ค่าไคสแควร์ (Chi Square : χ^2) ไม่มี นัยสำคัญทางสถิติมีความน่าจะเป็นหรือค่า P - value สูงกว่า 0.05 หรือ χ^2 / df มีค่าต่ำกว่า 5 (2) ค่าดัชนีความกลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness of Fit Index : AGFI) มีค่าตั้งแต่ 0.90 – 1.00 และ (3) ค่า RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.05 และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหรือค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของ ปัจจัยหลักมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 และปัจจัยย่อยและตัวบ่งชี้ มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.30 หรือมีนัยสำคัญสำคัญทางสถิติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอน จำนวน 2,592 คน และ ผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 154 คน รวม 2,746 คน จาก 60 โรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติขั้นสูงและมีโมเดลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จึงต้องพิจารณาขนาดของกลุ่มตัวอย่างควบคู่ ไปกับจำนวนพารามิเตอร์อิสระที่ต้องการประมาณค่า โดยให้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่าง และจำนวนพารามิเตอร์หรือตัวแปรควรจะเป็น 20 : 1 (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 ; อ้างอิงมาจาก Anderson and Gerbing, 1984) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรทั้งหมด 21 ตัว จึงได้กำหนดขนาด ตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอน และ วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำแนกเนื้อหาตามปัจจัยหลักและปัจจัยย่อย มีข้อคำถาม จำนวน 67 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ของตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ส่วนสถิติภาคอ้างอิงใช้ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (Structural Equation Modeling) หรือความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่บ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ที่แสดงความเหมาะสมของปัจจัยหลัก ปัจจัยย่อย และตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.00 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 เปอร์เซ็นต์ เพื่อคัดสรรกำหนดไว้ใน โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยหลัก 5 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้ วัฒนธรรมองค์กร การจัดการเชิงกลยุทธ์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 , 4.09 , 4.04 , 4.12 และ 4.07 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 15.80 , 16.91 , 16.64 , 16.93 และ 17.07 ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบความสอดคล้องของ โมเดลตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่พัฒนาขึ้นพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าน้ำหนักปัจจัยของตัวบ่งชี้ 4 ปัจจัยหลักมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (LEAD) การจัดการความรู้ (KM) การจัดการเชิงกลยุทธ์ (STRAT) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TECH) โดยเรียงลำดับจากค่าน้ำหนักปัจจัยจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ (KM) มีค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ .80 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (LEAD) มีค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ .75 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (TECH) มีค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ .74 และปัจจัยด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ (STRAT) มีค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ 0.72 ส่วนปัจจัยหลักด้านวัฒนธรรมองค์กร (CULT) มีค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ .07 ซึ่งมีค่าน้ำหนักปัจจัยต่ำกว่า .70 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นปัจจัย

หลัก ปัจจัยรอง และตัวบ่งชี้ด้านวัฒนธรรมองค์กร จึงไม่ใช่ตัวบ่งชี้ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่บ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย มีความเหมาะสมทั้งปัจจัยหลัก ปัจจัยย่อย และตัวบ่งชี้ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.00 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 เปอร์เซ็นต์ ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของปัจจัยหลักมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 ปัจจัยย่อย และตัวบ่งชี้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.30 ที่ผลการวิจัยเป็นดังนี้สืบเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบแล้วทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแนวคิดที่เกี่ยวข้องตามทัศนะของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่ชัดเจนและเหมาะสม และได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2539 : 86) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่เป็นคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้ ต้องมีความเป็นกลางของตัวบ่งชี้ (Neutrality) ซึ่งหมายถึง ความไม่ลำเอียง (Bias) ของตัวบ่งชี้ ความเป็นวัตถุวิสัยของตัวบ่งชี้ (Objectivity) ที่หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับค่าของตัวบ่งชี้ มิได้เกิดจากการคิดเอาเองตามความรู้สึกของผู้ประเมินหรือที่เรียกว่าตามจิตวิสัย (Subjectivity) แต่ขึ้นอยู่กับสภาวะที่เป็นอยู่หรือเป็นรูปแบบของคุณสมบัติที่ผู้ประเมินต้องการประเมินและเก็บรวบรวมได้จากแหล่งหรือวิธีการที่น่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์นสโตน (Johnstone. 1981 : 114-128) และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2542 : 34-46) ที่กล่าวว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้การศึกษาโดยใช้นิยามเชิงประจักษ์ (Empirical Definition) เป็นนิยามที่นักวิจัยกำหนดว่าตัวบ่งชี้ประกอบด้วย ตัวแปรย่อยอะไร และกำหนดรูปแบบวิธีการรวบรวมตัวแปรให้ได้ตัวบ่งชี้โดยมีทฤษฎี เอกสารวิชาการ หรืองานวิจัยเป็นพื้นฐาน แต่การกำหนดน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่จะนำมารวมกันในการพัฒนาตัวบ่งชี้การศึกษานั้นมิได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีโดยตรง แต่อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการศึกษาวิจัยไว้แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปว่ามีปัจจัยใดมีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม การนิยามแบบนี้มีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศกร ไชยคำหาญ (2550 : 213-218) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ทราบระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ทราบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าประกอบด้วย 9 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โครงสร้างที่เหมาะสมขององค์กร, การคิดอย่างเป็นระบบ, กลยุทธ์ขององค์กร, วัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร, การพัฒนาบุคลากร, การทำงานเป็นทีม, การมีส่วนร่วม, การสร้างบรรยากาศในองค์กร และ การสร้างและถ่ายโอนความรู้ 2) ระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของรูปแบบจำลองสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเกียรติ บุญเกษม (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 408 โรงเรียน จาก 6 จังหวัด เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ ซึ่งการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 7 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยภายนอก 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยภายใน 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ ปัจจัยการเรียนรู้ และปัจจัยด้านองค์กร โดยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตนให้เกิดความไว้วางใจ ถือเป็นแบบอย่างได้ มองการณ์ไกล มีบุคลิกภาพที่ดีสามารถดึงดูดใจผู้อื่นได้ ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน มีใจมุ่งมั่น กระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานศึกษาหาข้อมูลใหม่ ๆ อยู่เสมอ ตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ปัญหา รู้คุณค่าของเป้าหมาย มีการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีอิสระในการทำงาน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนด้านการบริหารนั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารเปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างพลังอำนาจ การจูงใจบุคลากร และการพัฒนาบุคลากร

2. การทดสอบโมเดลในระดับตัวบ่งชี้ของแต่ละปัจจัยย่อยที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และทดสอบ โมเดลในระดับปัจจัยย่อยของแต่ละปัจจัยหลัก และ โมเดลในระดับปัจจัยหลักของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งของแต่ละปัจจัยย่อยทั้ง 4 โมเดล พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

และค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้ทั้ง 59 ตัวบ่งชี้ในแต่ละปัจจัยย่อย มีค่าเป็นบวก ซึ่งเกินเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.30 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของตัวบ่งชี้การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าน้ำหนักปัจจัยของตัวบ่งชี้ทั้ง 4 ปัจจัยหลักมีค่าเป็นบวก มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ แล้วทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแนวคิดที่เกี่ยวข้องตามทัศนะของนักวิชาการหลายท่านเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่ชัดเจนและเหมาะสม ซึ่งก่อนดำเนินการทดสอบผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความตรงเชิงเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) ทั้งนี้ในการพัฒนาตัวบ่งชี้การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการสร้างตัวบ่งชี้ ตามที่ นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542 : 34-46) เสนอไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ 2) การนิยามตัวบ่งชี้ 3) การรวบรวมข้อมูล 4) การสร้างตัวบ่งชี้ 5) การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ และ 6) การวิเคราะห์ตามบริบทที่ต้องการศึกษา จึงทำให้ตัวบ่งชี้ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิตย์ กุลสอน (2552 : 201-207) ที่ได้ทำการศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบจำลองเชิงสมมติฐานขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 3.08 ที่ df เท่ากับ 2.00 ค่า p -value เท่ากับ 0.22 ค่า GFI เท่ากับ 1.00 ค่า AGFI เท่ากับ 0.94 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.03 ตัวแปรทั้งหมดในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาสามารถอธิบายความแปรปรวนของลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 59 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางอ้อมมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี

สืบกระแส (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้และสามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้ 3) เพื่อพัฒนา รูปแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จำนวน 20 เขต ซึ่งผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัว พยากรณ์องค์การ แห่งการเรียนรู้ได้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 65.30 ($R^2 = 0.653$) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์องค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ การจัดทำโครงสร้างและการบริหารงาน การมีภาวะผู้นำทางวิชาการและ การกำกับติดตามการดำเนินงาน 3) รูปแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยตัวแบบสุดท้ายมีค่าสถิติดังต่อไปนี้ $x^2 = 74.27$, $df 44$, $p\text{-value} = 0.34$, $GFI = .95$, $AGFI = .91$, $RMSEA = 0.05$, $CN = 218.74$

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ควรส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยหลักความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการจัดการความรู้ ด้านการจัดการ เชิงกลยุทธ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

1.2 ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยของปัจจัยหลักทั้ง 4 ปัจจัยของการเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่มีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading) สูง และมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ ปัจจัยด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ และปัจจัยด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวบ่งชี้การเป็นองค์การแห่ง การเรียนรู้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยนำเอาผลการวิจัยนี้เป็นแนวทาง เช่น การพัฒนาในตัวบ่งชี้ที่พบว่า มีค่าเฉลี่ยมาก รวมถึงการพัฒนาปัจจัยที่มีค่านำหนักปัจจัยสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้โมเดลที่ได้จากงานวิจัยนี้เป็นแนวทางเพื่อให้ได้ปัจจัยบ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.4 ควรมีการวิจัยซ้ำเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดและประเมินตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 59 ตัวบ่งชี้ เพื่อให้ได้เครื่องมือการวัดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่อไป

